

7.VAJA . Kapitalske družbe, soupravljanje, statusno preoblikovanje družb

Pripravila: Saša Žnidaršič

1.DEL : KAPITALSKE DRUŽBE

1.Katere oblike kapitalskih družb poznamo v našem pravnem sistemu?

[D. o. o., d. d., k. d. d.](#)

2.DRUŽBA Z OMEJENO ODGOVORNOSTJO (d.o.o.)

a) Odgovori z DA ali NE!

Družbeniki ne odgovarjajo za obveznosti družbe, ampak družba sama odgovarja.	DA	NE
Minimalni kapital za ustanovitev d.o.o. je 2.100.000,00 SIT	DA	NE
Minimalni kapital ni predpisan z zakonom.	DA	NE
Osnovni vložek je vložek družbenika.Na podlagi osnovnega Vložka dobi družbenik poslovni delež.	DA	NE
Osnovni delež je izražen v denarju ali z vloženo stvarjo.	DA	NE
Poslovni delež predstavlja skupek pravic družbenika do družba.	DA	NE
V trenutku ustanovitve družbe sta osnovni in dejanski kapital družbe enaka.	DA	NE
V primeru likvidacije(prenehanja) družbe si družbeniki delijo deleže na podlagi poslovnih deležev.	DA	NE
Osnovni kapital se lahko zmanjša ali poveča, če se spremeni družbena pogodba.	DA	NE
Osnovni kapital se lahko zmanjša pod minimalni kapital.	DA	NE
Če se dejanski kapital zniža pod minimalni, se začne stečajni postopek.	DA	NE

b) USTANOVITEV d.o.o.

Kako se ustanovi d.o.o? (opiši pogodbo, kdaj velja...)

[S pogodbo v obliki notarskega zapisa.](#)

Koliko članov ima lahko d.o.o.?

[Največ 50.](#)

Kdaj pridobi d.o.o. pravno sposobnost?

[Z vpisom v sodni register.](#)

c) OSNOVNI KAPITAL, OSNOVNI VLOŽKI, POSLOVNI DELEŽI

Kaj vse lahko družbeniki vložijo v d.o.o.? Kakšne vrste vložkov poznamo?

[Denar in drug kapital.](#)

Koliko osnovnega kapitala mora biti zagotovljeno v denarju?

[1/3](#)

Koliko osnovnih in poslovnih vložkov ima lahko en družbenik ob ustanovitvi d.o.o.?

[Samo enega.](#)

Kaj so poslovni deleži družbenikov d.o.o.?(Ali so prenosljivi,pogoji za prenos,načini?)

d) POVEČANJE IN ZMANJŠANJE OSNOVNEGA KAPITALA
(Odgovori z DA ali NE!)

Povečanje osnovnega kapitala določi sklep skupščine d.o.o.	DA NE
Dejansko povečanje pomeni, da se kapital poveča z novimi vložki družbenikov.	DA NE
Pri nominalnem povečanju gre za povečanje premoženja družbe.	DA NE
Nominalno povečanje pomeni, da se kapital prenese iz rezerv ali dobička d.o.o. v osnovni kapital.	DA NE
S sklepom skupščine se lahko določi tudi zmanjšanje osnovnega kapitala.	DA NE

e) UPRAVLJANJE d.o.o.-JA

=> Skupščina d.o.o.

Kaj je skupščina, kdo jo skliče, kaj so sklepi skupščine?

Skupščina je obvezen organ d. o. o., skliče ga poslovodja s priporočilnim pismom.

Zakaj je v 445.čl.ZGD-ja določeno, da lahko skupščino skliče 1/10 osnovnega kapitala d.o.o.?
Zaradi načela varstva manjšinskih delničarjev.

O čem odloča skupščina?

- o pravnih vprašanjih
- delitvi in prenehanju poslovnih deležev
- vzpostavitev in odpoklic poslovodje
-

Kako se sprejemajo sklepi v skupščini?

Po načelu: 14.000 sit = en glas.

Kaj pomeni, da se odloča po načelu kapitalske večine?

Tisti, ki ima večji kapitalski vložek ima večjo vlogo pri odločanju.

=> Poslovodja d.o.o.

Odgovori z DA ali NE!

Družbeniki nimajo pravice voditi d.o.o.	DA NE
Poslovodja je tretja oseba, ki jo družbeniki imenujejo.	DA NE
Poslovodja zastopa d.o.o. in vodi njene posle na lastno odgovornost.	DA NE
Poslovodja ni zakonit zastopnik d.o.o.	DA NE
Drugo ime za poslovodjo je direktor.	DA NE
Poslovodja je lahko samo eden.	DA NE
Poslovodja je lahko imenovan za največ dve leti.	DA NE

Kakšna so naloge poslovodje?

Kateri so utemeljeni razlogi za odpoklic poslovodje?

- kadar zlorabi premoženje družbe
- onemogoči družbeniku izvrševanje njegovih pravic
- kršenje konkurenčne prepovedi
-

=> Nadzorni svet

Ali je obvezen organ d.o.o.

NE

f) ENOOSEBNA d.o.o.

Kakšne so značilnosti te družbe?

- ustanovitelj je ena oseba
- ustanovi se z notarskim zapisom
- najmanj 50% kapitala v denarju

Kaj ugotoviš, če jo primerjaš s s.p.-jem?

Da ne odgovarja z vsem svojim premoženjem, je pravna oseba. V firmi nima lastnega imena.

V čem se razlikujeta d.o.o. in enoosebna d.o.o?

V d. o. o. je več družbenikov, v enoosebni samo eden. Enoosebno d. o. o. se ustanovi z aktom o ustanovitvi v obliki notarskega zapisa, d. o. o. pa se ustanovi z družbeno pogodbo....

g) PRENEHANJE d.o.o.

Naštej razloge, zaradi katerih preneha d.o.o.!

- str. 108

2. DELNIŠKA DRUŽBA (d.d.)

a) USTANOVITEV d.d.

Kakšno je minimalno število delničarjev za ustanovitev d.d.? 1

Koliko znaša minimalni kapital za ustanovitev d.d.? 6 mio sit

Razloži pojma!

- ustanovitelji d.d. – tisti, ki d. d. ustanovijo in sprejmejo njen statut

- delničarji d.d. – lastniki delnic

Kateri dve obliki ustanovitve d.d. poznamo?

(Razloži obe obliki!)

1. SOČASNA/SIMULTANA – ustanovitelji d. d., ob ustanovitvi sami prevzamejo vse delnice.

2. POSTOPNO/SUKCESIVNO – ustanovitelji d. d. ustanovijo in javnost obvestijo za vpis delnic.

b) UPRAVLJANJE V d.d.

Organi d.d. so :

- skupščina
- nadzorni svet
- uprava

1. Organ v katerem sodelujejo vsi delničarji se imenuje **skupščina**.

Naštej pristojnosti skupščine!

- odločitev uporabe dobička
- spremembe statuta
- povečanje ali zmanjšanje osnovnega kapitala
- imenovanje in odpoklic članov nadzornega sveta
-

Ali lahko skupščina odloča o poslovanju d.d., se strinjaš, da so njeni nasveti za upravo zavezujoči? **DA**

Kdo skliče skupščino d.d., kje in kdaj je objavljen sklic? **Uprava**.

Kdaj lahko skupščina veljavno odloča?

Ko je prisotnih najmanj 15% delnic z glasovalno pravico.

Kako se glasuje v skupščini, ali imajo vsi delničarji enako št. glasov?

Ena delnica=en glas.

2. Pri katerih d.d. je nadzorni svet obvezen?

- kjer je kapital večji od 600 mio sit
- več kot 500 zaposlenih
- ustanovljena sukcesivno
- če delnice kotirajo na borzi
- več kot 100 delničarjev

Naloge nadzornega sveta so :

- sklepanje pogodb s člani uprave
- zastopanje d. d.
- varovanje interesov delničarjev

Se strinjaš, da nadzorni svet varuje interese delničarjev in zaposlenih?

DA

Ali je lahko član nadzornega sveta pravna oseba, koliko let traja mandat člana NS, kako se ga izvoli? [NE](#), [4 leta](#), [izvoli ga skupščina](#).

Kdo ne sme biti član nadzornega sveta?

- [član uprave v isti družbi](#)
- [oseba, ki je član n. s. že v treh drugih d. d.](#)
- [član uprave v drugi družbi](#)

3. Uprava

Odgovori z DA ali NE!

Uprava je strokoven organ, ki vodi družbo. Pristojna je, da vodi posle in zastopa družbo.	DA NE
Način zastopstva in osebe, ki so upravičene zastopati, morajo biti vpisane v sodni register.	DA NE
Mandatna doba članov je daljša od pet let.	DA NE
Možno je biti član uprave v večih d.d., če med njimi ni konkurence.	DA NE
Vsak član uprave ima en glas.	DA NE
D.d. lahko posluje tudi brez uprave.	DA NE
Uprava sklicuje skupščino in daje poročila NS.	DA NE

Ali NS d.d. lahko odpokliče člana uprave in kdaj? [DA](#); [če](#)

- [ni sposoben voditi poslov](#)
- [če mu skupščina izreče nezaupnico](#)
- [drugi ekonomsko-poslovni razlogi](#)

c) UKREPI ZA POVEČANJE IN ZMANJŠANJE OSNOVNEGA KAPITALA

Za pridobitev novega lastnega kapitala s povečanjem osnovnega kapitala ZGD ureja štiri oblike (vsak način na kratko opiši) :

- [redno povečanje z vložki \(izdaja novih delnic\)](#)
- [povečanje z odobrenim kapitalom \(gre za pooblastilo skupščine upravi, da najdlje 5 let po vpisu družbe v sodni register dvigne osnovni kapital v določenem znesku\)](#)
- [povečanje iz sredstev družbe \(nominalno povečanje\)](#)

- [str. 125, 126](#)

Na kakšen način se lahko zmanjša osnovni kapital po ZGD-ju?

- redno zmanjšanje (zniža se nominalni znesek delnic)
- poenostavljeno zmanjšanje (do 10% osnovnega kapitala za pokritev izgub)
- zmanjšanje z umikom delnic (prisilni umik)

d) LETNA IN POSLOVNA POROČILA

Letna poročila katerih d.d. mora pregledati revizor?
vseh

Kaj je prikazano v poslovnem poročilu?

- poslovanje družbe
- dobiček/izguba
- str. 129

3. KOMANDITNA DELNIŠKA DRUŽBA

Komanditna d.d. je družba, pri kateri najmanj en družbenik odgovarja za obveznosti družbe z vsem svojim premoženjem (=komplementar), ostali družbeniki (= komandantni delničarji), ki imajo delež v osnovnem kapitalu, pa za obveznosti družbe ne odgovarjajo.

Kako se ustanovi k.d.d.?
S sprejetjem statuta družbe.

Katera dva obvezna organa ima k.d.d.?

- skupščina družbenikov
- odbor komanditnih delničarjev

Ali se strinjaš:

- da so v upravi vsi njeni komplementarji in, ki imajo enake pristojnosti, pravice in odgovornosti kot uprava pri d.d.? **DA**
- da skupščino sestavljajo komanditni delničarji? **NE**
- da je odbor komanditnih delničarjev fakultativni organ? **DA**

4. GOSPODARSKO INTERESNO ZDRUŽENJE (GIZ)

POMNI!

- Namen GIZ je olajševanje in pospeševanje pridobitne dejavnosti svojih članov.
- GIZ je posebna ne-tipična oblika osebne družbe.
- Članice GIZ odgovarjajo za njegove obveznosti s vsem svojim premoženjem.
- GIZ se ustanavlja zaradi skupnih ciljev članic.
- GIZ ima status pravne osebe, ki ga pridobi z vpisom v sodni register.

Kaj mora vsebovati pogodba o ustanovitvi GIZ?

- firma
- navedba članov
- čast za katerega je ustanovljeno
- cilj dejavnosti
- navedba sedeža

Ali je za ustanovitev GIZ potreben osnovni kapital?

NE

Kakšni so cilji in dejavnosti GIZ?

- pospeševanje pridobitne dejavnosti svojih članov
- izboljševanje in povečevanje rezultatov te dejavnosti

Kako se GIZ financira?

- ne ustvarja lastnega dobička
-
-

Katera dva organa sta obvezna, za kaj sta pristojna?

- skupščina in uprava (odločanje)

Kdo so revizorji in kakšna je njihova funkcija?

Revizor je oseba, ki je pristojna za pregled poslovanja podjetij.

5. POVEZANE DRUŽBE

V kakšnem medsebojnem razmerju so družbe, da jih označimo za povezane družbe?

- ena je v večinski lasti druge
- ena je odvisna od druge
- koncern
- vzajemno kapitalsko udeležene
- povezane na temelju podjetniških nalog

Ali se strinjaš, da o povezanih družbah govorimo le, če je med njimi zagotovljeno enotno upravljanje?

NE

Ali je GIZ povezana družba?

NE

Katere tri prvine so značilne za vse povezane družbe?

1. povezava družbe ne glede na njihovo obliko
2. odločujoč vpliv obvladujoče družbe na obvladovanje družbe
- 3.

Razloži pojme!

- družba v večinski lasti = ima družba z večinskim deležem
- družba z večinskim deležem = ima v neki družbi večinski delež
- odvisna družba = družba, ki jo obvladuje neka druga družba
- obvladujoča družba = družba, ki obvladuje drugo družbo

a) **Koncern**

Koncern tvorita obvladujoča in odvisna družba.

V ZGD-ju so opredeljene tri različice koncernov:

- dejanski koncern (ena obvladujoča in vsaj ena odvisna družba)
- pogodbeni koncern (ko družbe med seboj podpišejo pogodbo o obvladovanju)
- koncern z ramerjem enakopravnosti (povezava družb pod enotnim vodstvom, vendar ne tako, da bi bile te družbe odvisne med seboj)

b) **Vzajemno kapitalsko udeležene družbe** so povezane družbe, ki niso v razmerju podrejenosti in nimajo enotnega vodstva, temveč so povezane tako, da vsaki družbi pripada več kot 25% delnic druge družbe.

c) **Holding**

Holding družba je gospodarska družba, v katerem se družba z večinskim deležem ukvarja z:

- ustanavljanjem
 - financiranjem
 - upravljanjem
- družb v večinski lasti.

Ali ima holding družba enotno vodstvo? Kako se torej razlikuje od koncerna?

Ne...nima enotnega vodstva. Upravlja v drugih samostojnih družbah.

Ali je MOL holding družba?

DA

d) Podjetniške pogodbe (str. 136)

Razloži!

- Pogodba o prenosu dobička je tista pogodba, s katero se ena družba zaveže, da bo svoj dobiček prenesla na drugo družbo
- Profitna skupnost – združevanje z dobičkom drugih družb
- Pogodba o delnem prenosu dobička
- Pogodba o zakupu ali prepustitvi obrata

7. TUJA PODJETJA

Kaj je značilno za podjetja, ki imajo pravno naravo tujega podjetja?

Da ima sedež zunaj RS.

Kako lahko tuje podjetje opravlja pridobitno dejavnost v RS?

Svojo podružnico mora vpisati v sodni register.

2.DEL : SOUPRAVLJANJE

a) Kdaj je treba ustanoviti svet delavcev in kdaj ne?

Ko je v podjetju več kot 20 zaposlenih.

b) Razloži oblike sodelovanja med delavci in delodajalci!

Str. 141

c) Kako se določi število delavcev v nadzornem svetu?

S statutom d. d. . ne sme biti manjše od 1/3 in večje od polovice članov nadzornega sveta.

3. DEL : STATUSNO PREOBLIKOVANJE DRUŽB

1. Kateri zakon ureja statusno preoblikovanje družb?

ZGD

2. Naštej načine, na katere se lahko gospodarske družbe preoblikujejo!

- združitev
- delitev
- prenos premoženja
- sprememba pravnoorganizacijske oblike

3. Kaj je pripojitev, kaj je spojitev in kdaj se uporabljata ta dva načina preoblikovanja družb?
- pripojitev = prenos premoženja na drugo d. d.

- spojitev = ustanovitev nove d. d., na katero se prenese celotno premoženje družb, ki se spajajo

Na kakšen način se lahko gospodarska družba deli? Opiši oba načina!

1. način : delitev z razdelitvijo (str.149)

2. način: delitev z oddelitvijo (str.150)

Domača naloga

V knjigi preberi poglavje - **Preoblikovanje družb** - in si pri vsaki točki izpiši bistvene elemente preoblikovanja!

- a) delniške družbe v komanditno delniško družbo

- b) komanditne delniške družbe v delniško družbo

- c) delniške družbe v družbo z omejeno odgovornostjo

- d) družbe z omejeno odgovornostjo v delniško družbo

- e) komanditne delniške družbe v družbo z omejeno odgovornostjo

- f) družbe z omejeno odgovornostjo v komanditno delniško družbo

g) delniške družbe v zadrugo